

Avd för Biblioteks- och informationsvetenskap, sociologiska institutionen
Umeå universitet, 901 87 Umeå
Telefon: 090-786 95 11
E-post: rickard.danell@soc.umu.se
www.umu.se

Dnr
2009-11-16

Sid 1 (6)

Informationsvetenskaplig fördjupning

Advanced course in information science

Högskolepoäng: 30

Kurskod: 2BV006

Ansvarig institution: Sociologi

Huvudområde: Biblioteks- och informationsvetenskap

Nivå: Avancerad

Fördjupning i förhållande till examensfordringar:

Utbildningsområde: Samhällsvetenskap

Betygsgrader: Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd

Ev. programtillhörighet: Biblioteks- och informationsvetenskap - magisterprogram

Fastställande

Kursplanen är fastställd av programansvarig för Biblioteks- och informationsvetenskap 2009-11-16 att gälla för läsåret 2010.

Innehåll

Moment 1. Informationsvetenskaplig teori, 7,5 högskolepoäng

Information science theory

Momentets syfte är att fördjupa de studerandes kunskaper om informationsvetenskaplig forskning. Inom ramen för momentet kommer vi att granska central informationsvetenskaplig empirisk forskning, samt viktiga informationsvetenskapliga teorier och begrepp. Litteraturen som behandlas under momentet belyser både kontextuella och individuella förklaringsmodeller, samt olika perspektiv på vad som är syftet med ämnet informationsvetenskap. Momentet inleds en genomgång av individorienterade informationsvetenskapliga modeller och fortsätter med en granskning av de sociala nätverkens betydelse för individens tillgång till information. Momentet avslutas med ett närmare studium av forskning som bedrivs med ett domänanalytiskt och dokumentorienterat perspektiv.

Moment 2. Production and management of scientific information, 7,5 högskolepoäng

Vetenskaplig kunskapsproduktion, kommunikation och informationshantering

This course focuses on the production, communication and management of the information that results from scientific research. The course investigates these information processes as social and cultural activities, highlighting that they are part and parcel of scientific practice. It does this through the science studies literature. Themes addressed include: the process of scientific research; how this process relates to the communication and management of scientific information; and how these differ between scientific fields. More specifically, the course begins by discussing theories in the sociology of science, and in science studies more broadly. Subsequent topics

covered are: the communication of scientific information within the scientific community; the communication of scientific information between the scientific community and the public; the intertwining of the social and the informational in the academic text; the problems of defining academic fields; and how researchers in different scientific fields manage scientific information.

Moment 3. Populärkultur och nya medier, 7,5 högskolepoäng

Popular culture and new media

Momentet behandlar populärkultur och nya medier med utgångspunkt i ett brett kulturanalytiskt perspektiv. Kursmomentets första del handlar om själva populärkulturbegreppet och om populärkulturens roll samt tillhandahåller en genomgång av olika perspektiv på tv, film och populärpress. Momentets andra del behandlar en rad biblioteks- och informationsvetenskapligt relevanta teman som är kopplade till expansionen av nya, digitala och interaktiva medier. Frågor kopplade till exempelvis nätgemenskap, delaktighet, upphovsrätt och nya publikbeteenden tas upp. Examinationen sker både skriftligt och muntligt. Under momentets första del skriver studenten en kortare analytisk uppsats, och under den andra delen ligger tonvikten på olika seminarieuppgifter som förbereds såväl individuellt som i grupp.

Moment 4. Informationsvetenskaplig analys, 7,5 högskolepoäng

Analytical techniques in information science

Momentets syfte är att ge studenterna avancerade kunskaper om olika informationsvetenskapliga analystekniker och deras tillämpningsområden. Till metoderna räknas informetri, såsom webometri och bibliometri samt kvalitativa textanalys. Tillämpningsområden är kunskapsproduktion och kunskapsorganisation, omvärldsbevakning och användarstudier. Undervisningen sker i form av föreläsning och laborativa inslag.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången utbildning förväntas de studerande ha goda kunskaper om:

- informationsvetenskapliga teorier med särskild tonvikt på användarperspektiv
- vetenskapsstudier, med särskild tonvikt på kommunikation och informationsförmedling
- kulturanalytiska perspektiv, som ett verktyg för kritisk granskning av populärkultur och nya medier
- kvalitativa och kvantitativa informationsvetenskapliga analystekniker.

Förkunskapskrav

Kandidatexamen med inriktning mot Biblioteks- och informationsvetenskap eller motsvarande.

Undervisningens uppläggning

Undervisningen är upplagd kring föreläsningar, seminarier, gruppövningar och individuella uppgifter. Obligatorisk närvaro gäller vid gruppövningar och seminarier.

Examination

Examinationen sker i form av aktivt deltagande i seminarier och grupparbeten samt presentation av individuella arbeten. Som betyg användes något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd. För betyget väl godkänd på hel kurs krävs att 70 % av momenten har betyget väl godkänd. Redovisningsformerna ska möjliggöra en individuell bedömning av de studerande. Studenter har rätt till fyra examinationstillfällen, komplettering kan ges maximalt två gånger, därefter ska en ny uppgift ges. Efter två underkända prov för viss kurs eller del av kurs har student rätt att efter skriftlig begäran som lämnas till studierektor, få byta examinator (betygsättande lärare). Tentamen baserad på denna kursplan kan garanteras under minst 2 år efter studentens förstagångsregistrering på kursen.

Tillgodoräknande

Tidigare studie som motsvarar kursens innehåll möjliggör tillgodoräknande. Prövning görs individuellt. För mer information, kontakta studievägledaren. Se även Regelsamling för grundutbildningen vid Umeå universitet, www.umu.se/studentcentrum/regler_riktlinjer/regelsamlingen_examensfragor.html.

Kurslitteratur

Moment 1. Informationsvetenskaplig teori, 7,5 högskolepoäng

Allen, Tom J. (1980) "Organizational Aspects of Information Flow in Technology", Belver C. Griffith (ed.) Key Papers in Information Science New York: Knowledge Industry Publications Inc.

Crane, Diana (1980) "Social Structure in a Group of Scientists: A test of the invisible College Hypothesis", Belver C. Griffith (ed.) Key Papers in Information Science New York: Knowledge Industry Publications Inc.

Crawford, Susan (1980) "Informal Communication among Scientists in Sleep Research", Belver C. Griffith (ed.) Key Papers in Information Science New York: Knowledge Industry Publications Inc.

Ellis, David & Merete Haugan (1997) "Modelling the information seeking patterns of engineers and research scientists in an industrial environment", *Journal of Documentation*, Vol 53, No. 4, 384-403

Feick, Lawrence F.; Linda L. Price (1987) "The Market Maven: A Diffuser of Marketplace Information", *Journal of Marketing*, Vol. 51, No. 1, s. 83-97

Granovetter, Mark (2003) "Ignorance, Knowledge, and Outcomes in a Small World", *SCIENCE*, Vol. 30, No. 1 s. 773-774

Hjörland, Birger (2000) "Documents, Memory Institutions and information Science", *Journal of Documentation*, Vol. 56, No. 1, s. 27-41.

Ingwersen, Peter (1992) *Information retrieval interaction*, London: Taylor Graham <http://www.db.dk/pi/iri/>

Johnson, C.A. (2004) "Choosing people: The role of social capital in information seeking behaviour" *Information Research*, 10(1) paper 201 [Available at <http://InformationR.net/ir/10-1/paper201.html>]

Leydon, Geraldine M., Mary Boulton, Clare Moynihan, Alison Jones, Jean Mossman, Markella Boudioni, Klim McPherson. (2000) "Cancer patients' information needs and information seeking behaviour: in depth interview study", *British Medical Journal*, Vol. 320, s. 909-913

Otlet, Paul (1990) "The Science of Bibliography and Documentation", i: W. B. Rayward (red.) *International Organisation and Dissemination of Knowledge: Selected Essays of Paul Otlet*, Amsterdam: Elsevier

Talja, Sanna, Kimmo Tuominen, Reijo Savolainen (2005) "Isms' in Information Science: Constructivism, Collectivism and Constructionism", *Journal of Documentation*, Vol. 61, No. 1, s. 79-101

Watts, Duncan J., Peter Sheridan Dodds & M. E. J. Newman (2002) "Identity and Search in Social Networks", *SCIENCE* Vol, 296, No. 17, s. 1302-1305

Wilson, Tom D. (1999) "Models in information behaviour research", *Journal of Documentation*, Vol. 55, s. 249-270.

Artiklar och andra texter tillkommer.

Moment 2. Production and management of scientific information, 7,5 högskolepoäng

Bucchi, Massimiano (2004). *Science in Society: An introduction to Social Studies of Science*. London & New York, Routledge.

Collins, Harry C. & Trevor Pinch (1998) *The Golem: What everyone should know about science*, Cambridge: Cambridge University Press

Erickson, Mark (2005) *Science, Culture and Society: Understanding Science in the 21st Century*. Cambridge and Boston, Polity Press.

Gregory, Jane and Miller, Steve (1998). *Science in Public: Communication, Culture, and Credibility*. New York, Plenum.

Scanlon, Eileen; Whiteless, Elizabeth and Yates, Simeon (eds.) (1999). *Communicating Science: Contexts and Channels*. Reader 2 (Open University Press), London, Routledge.

Artiklar och andra texter tillkommer.

Moment 3. Populärkultur och nya medier, 7,5 högskolepoäng

Simon Lindgren (2005) *Populärkultur: teorier, metoder och analyser*. Malmö: Liber. [kommer i en andra reviderad upplaga 2009, som kanske finns tillgänglig när momentet ges].

Robert Hassan & Julian Thomas, eds. (2006) *The New Media Theory Reader*. New York: McGraw Hill.

David Trend, ed. (2001) *Reading Digital Culture*. Oxford: Blackwell.

Artiklar och andra texter tillkommer.

Moment 4. Informationsvetenskaplig analys, 7,5 högskolepoäng

Abrahamsen, Knut Tore. (2003). "Indexing of musical genres. An epistemological perspective", *Knowledge Organization*, Vol. 30, No. 3-4, s. 144-169.*

Björneborn, Lennart & Peter Ingwersen (2004) "Toward a Basic Framework for Webometrics", *Journal of the American Society for Information Science*, Vol. 55, No. 14, s. 1216-1227.

Borgman, Christine. L. & Furner, J. (2002): Scholarly communication and bibliometrics. In: *Annual Review of Information Science and Technology*, Vol. 36, s. 2-72.

Bornmann, Lutz & Hans-Dieter Daniel (2008) "What do Citation Counts Measure? A Review of the Studies on Citing Behavior", *Journal of Documentation*, Vol. 64, No. 1, s. 45-80.

Boyack, Kevin W., Klavans, Richard., & Börner, Katy. (2005). "Mapping the backbone of science", *Scientometrics*, Vol. 64, s. 351-374.

Frohmann, B. (1994), "Discourse analysis as a research method in library and information science", *Library & Information Science Research*, Vol. 16 No.2, s. 119-38

Glänzel, Wolfgang. (2003) *Bibliometrics as a research field: A course on theory and application of bibliometric indicators*. Course handouts. Tillgänglig via: http://www.norslis.net/2004/Bib_Module_KUL.pdf

Hedemark, Åse, Hedman, Jenny & Sundin, Olof (2005) "Speaking of users: On user discourses in the Field of Public Libraries", *Information Research*, 10 (2). Tillgänglig på <http://informationr.net/ir/10-2/paper218.html>

Hjörland, Birger & Hanne Albrechtsen (1995) "Toward a new horizon in information science: domain-analysis", *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, Vol. 46, No. 6, s. 400-425.

Hjörland, Birger (2002) "Domain analysis in information science: eleven approaches – traditional as well as innovative", *Journal of Documentation*, Vol. 58, No. 4, s. 422-462.

Meho, Lokman I. & Kiduk Yang (2007) "Impact of Data Sources on Citation Counts and Ranking of LIS Faculty: Web of Science versus Scopus and Google Scholar", *Journal of the American Society for Information Science*, Vol. 58, No. 13, s. 2105-2125.

Orom, Anders. (2003) "Knowledge organization in the domain of art studies-history, transition, and conceptual changes", *Knowledge Organization*, Vol. 30, No. 3-4, s. 128-143.*

Persson, Olle, Rickard Danell & Jesper Wiborg Schneider (2009) "How to use bibexcel for various types of bibliometric analysis", in *Celebrating Scholarly Communication Studies: A Festschrift for Olle Persson at his 60th Birthday*, via <http://www8.umu.se/inforsk/Bibexcel/ollepersson60.pdf>

Salton, Gerald. (1971): Automatic indexing using bibliographic citations. *Journal of Documentation*, Vol. 27, No. 2, s. 98-110.

Schneider, Jesper W. & Pia Borlund (2004) "Introduction to bibliometrics for construction and maintenance of thesauri", *Journal of Documentation*, Vol. 60, No. 5, s. 524-549.

Small, Henry (1978) "Cited Documents as Concept Symbols", *Social Studies of Science*, Vol. 8, No. 3, s. 327-340.

Thelwall, Mike, Linda Vaughan & Lennart Björneborn (2005). "Webometrics", *Annual Review of Information Science and Technology*, Vol. 39, s. 81-135. Tillgänglig via: http://vip.db.dk/lb/papers/Thelwall_et_al_2005_Webometrics_ARIST.pdf

White, H.D. & McCain, K.W. (1998) "Visualizing a discipline. An author co-citation analysis of information science, 1972-1995", *Journal of the American Society for Information Science*, Vol. 49, No. 4, s. 327-355

Artiklar och andra texter tillkommer.

Föreskrifter vid övergångar

.

Övriga föreskrifter

.